

TÜRK SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

TÜSİAD

YÖNETİM KURULU BAŞKANI

ARZUHAN DOĞAN YALÇINDAĞ'IN

“AVRUPA BİRLİĞİ'NE KATILIM SÜRECİNDE

TÜRKİYE'NİN KOMŞU VE ÇEVRE ÜLKELER

POLİTİKASI - STRATEJİK YAKLAŞIMLAR”

RAPORU TANITIM TOPLANTISI

AÇILIŞ KONUŞMASI

02 Mayıs 2007

The Marmara Oteli

TÜSİAD AVRUPA İŞ DÜNYASI KONFEDERASYONU (BUSINESSEUROPE) ÜYESİDİR

İstanbul: Meşrutiyet Cad. No: 46 Tepebaşı 34420 İstanbul -Türkiye
Ankara: İnan Cad. No:39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara- Türkiye
Brüksel: 13. Avenue des Gaulois, 1040 Brussels-Belgium
Washington D.C.: 1250 24th Street, N.W., Suite Nr. 300, Washington D.C.20037-USA
Berlin: Märkisches Ufer, 28 Berlin 10179 Germany
Paris: 33, Rue de Galilée 75116 Paris France

Tel: +90 (212) 249 19 29
Tel: +90 (312) 468 10 11
Tel: +32 (2) 736 40 47
Tel: +1(202) 776 77 70
Tel: +49 (30) 288 786 300
Tel: +33 (1) 44 43 55 35
www.tusiad.org

Faks: +90 212 249 13 50
Faks: +90 (312) 428 86 76
Faks: +32 (2) 736 3993
Faks: +1 (202) 776 77 71
Faks: +49(30) 288 786 399
Faks: +33 (1) 44 43 55 46

e-mail: tusiad@tusiad.org
e-mail: ankoffice@tusiad.org
e-mail: bxoffice@tusiad.org
e-mail: usoffice@tusiad.us
e-mail: berlinoffice@tusiad.org
e-mail: parisoffice@tusiad.org

Sayın Bakanım, Saygıdeğer Konuklar, Değerli Basın Mensupları,

Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği adına hepinizi saygıyla selamlıyorum. “AB’ye Katılım Sürecinde Türkiye’nin Komşu ve Çevre Ülkeler Politikası -Stratejik Yaklaşımlar-“ başlıklı raporumuzun tanıtım toplantısına hoş geldiniz.

Raporumuzun ayrıntıları birazdan değerli yazarlarımız tarafından sizlere sunulacak. Ben konuşmamda kısaca, AB’nin Komşuluk Politikası’nın Türkiye’nin hem AB ile hem de kendi komşuları ile ilişkisine olabilecek etkilerine değinmek istiyorum.

Türkiye’de son yıllarda dış ekonomik ve ticari ilişkilerde “komşu ve çevre ülkeler” kavramı ön plana çıkartılmıştır. Dış Ticaret Müsteşarlığı’nın bu alandaki çalışmalarında 2000 yılından itibaren de “Komşu ve Çevre Ülkelerle Ticaret Geliştirme Stratejisi” benimsenmiştir.

Öte yandan, Avrupa Birliği (AB) tarafından, genişleme sürecine paralel olarak 2003 yılında Avrupa Komşuluk Politikası’nın temelleri atılmış ve Mayıs 2004’de “Avrupa Komşuluk Politikası Stratejisi Belgesi” hazırlanmıştır.

AB’nin Komşuluk Politikası, AB’nin Akdeniz ve Doğu Avrupa’da, aday statüsünde olmayan yakın komşuları olan Azerbaycan, Belarus, Cezayir, Ermenistan, Fas, Filistin, Gürcistan, İsrail, Libya, Lübnan, Mısır, Moldova, Suriye, Tunus, Ukrayna, Ürdün olmak üzere toplam on altı ülkeyi kapsamaktadır. AB, bu kapsam içinde olmayan Rusya ile ilişkilerini stratejik ortaklık ve işbirliği yoluyla geliştirmeyi hedeflemektedir.

Bu politikayla Avrupa Birliği’nin çevresinde Avrupa’nın simgelediği değerlerle barışık, dost ülkeler halkası yaratılması amaçlanmıştır. Bir yandan da bu politikanın kapsamındaki ülkelere AB üyeliğinin dışında farklı bir seçenek sunulmuştur. Bu anlayış doğrultusunda, 2007 yılında yürürlüğe giren ve 2007- 2013 yıllarını kapsayan 15 Milyar Euro bütçeli Avrupa Komşuluk Politikası Aracı ile de bu politikanın finansal olarak desteklenmesi hedeflenmiştir.

Bu konuda vurgulanabilecek en yalın gerçek, yukarıda sayılan ülkelerin AB üyeliği konusunda coğrafi ya da siyasi bir perspektiflerinin olmamasıdır. Türkiye, müzakere eden bir aday ülke ve müstakbel bir Avrupa Birliği üyesi olarak bu politikanın kapsam alanı dışında bulunmaktadır.

AB’nin Komşuluk Politikası’nın Türkiye açısından altı çizilmesi gereken bazı sonuçlarını şu şekilde özetlemek mümkündür:

- ✓ Bu politika kapsamında olan ülkelerin çoğu ile iyi ilişkilerimiz bulunduğu da göz önüne alındığında, AB ile üyelik sürecimizde, Birliğin bu ülkelerle geliştireceği politikaları yakından izlememiz ve kendi bakış açımızın da AB tarafından dikkate alınmasını sağlamamız gerekmektedir.
- ✓ Avrupa Birliği’ne üyelik süreci sağlam bir kurumsal zemine dayalı olan Türkiye’nin tam üyelik perspektifi, Komşuluk Politikası’nın kapsamı ele alındığında, bir kez daha teyid olmaktadır.

Bu veriler ışığında, Türkiye'nin 2014 yılı için hedeflediğimiz AB üyeliğinin, Birliğin komşularıyla olan ilişkilerine olabilecek olumlu yansımalarının yanısıra, ülkemizin komşu ve çevre ülkelerine yönelik siyasal ve ekonomik stratejilerinin belirlenmesinde AB'nin perspektiflerinin dikkate alınması da büyük önem taşımaktadır.

Türkiye'nin, gerek AB'ye katılım süreci, gerekse kendi refahı ve güvenliği açısından kapsamlı bir komşuluk politikası geliştirmesine ihtiyaç vardır. Alanında önemli bir boşluğu doldurduğu kanısında olduğumuz bu çalışma aracılığıyla, böyle bir politikanın geliştirilebilmesi için AB'nin komşuluk politikası incelenmiş; benzer hedef ve ilkeler çerçevesinde, komşularımıza yönelik, özellikle fırsatlara odaklanmış bir anlayışla, politika oluşturulmasının gerekliliği ortaya konularak, çeşitli önerilere yer verilmiştir.

Beni dinlediğiniz için teşekkür ediyor, şimdi sözü TÜSİAD Yönetim Kurulu Üyesi ve Dışişleri Komisyonu Başkanı Sayın Haluk Dinçer'e bırakıyorum.